

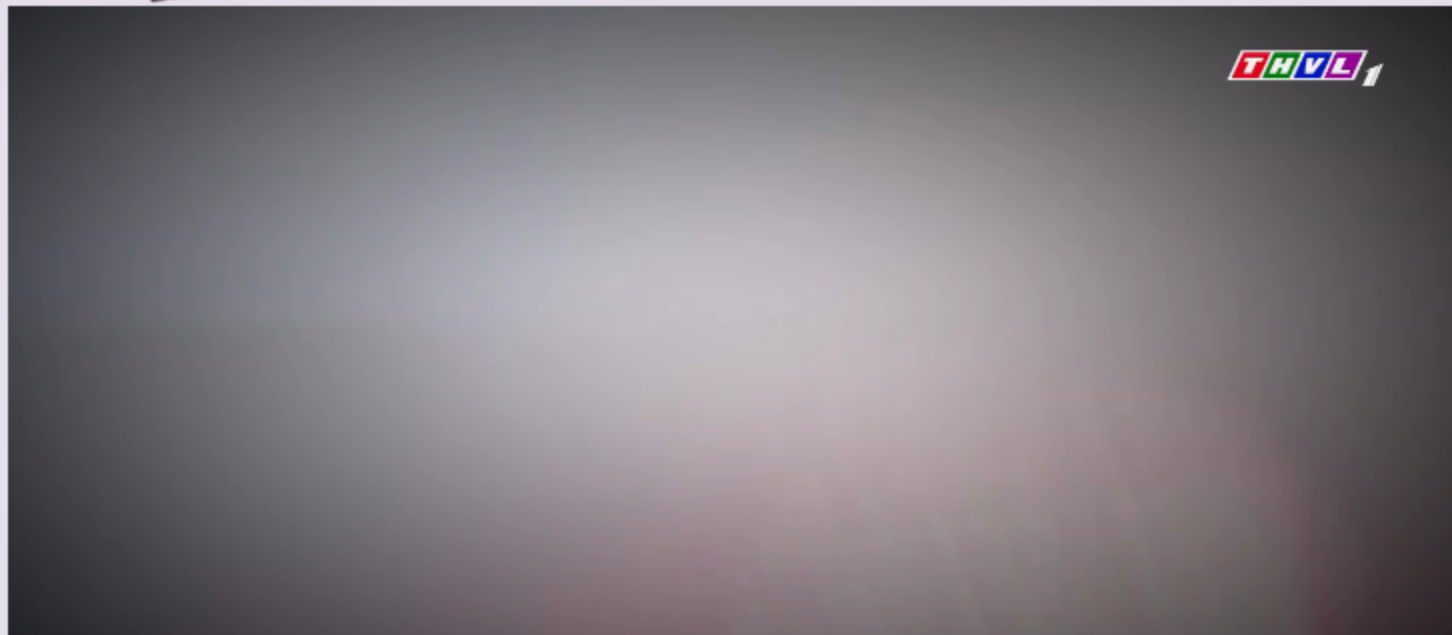
**CHÀO MỪNG CÁC EM ĐẾN VỚI
BÀI HỌC MÔN LỊCH SỬ 10!**

KHỞI ĐỘNG

❖ Xem video clip *Hướng về cội nguồn*

KHỞI ĐỘNG

Quan sát hình 2.1 và trả lời câu hỏi:

Hình 2.1. Lễ hội Đền Hùng (Phú Thọ)

❖ Sự kiện ngày Giỗ tổ Hùng Vương diễn ra thời điểm nào?

Mùng 10 tháng 3 âm lịch hàng năm

❖ Video clip cho chúng ta biết tri thức lịch sử có vai trò, ý nghĩa gì đối với cuộc sống hiện tại?

- Là truyền thống lâu đời
- Là dịp để người Việt bày tỏ lòng tôn kính
- Là “cơ hội” để người Việt giới thiệu văn hóa tốt đẹp đến bạn bè thế giới,

BÀI 2: TRI THỨC LỊCH SỬ VÀ CUỘC SỐNG

1. Tìm hiểu về vai trò và ý nghĩa của tri thức lịch sử

❖ *Hãy cho biết vai trò và ý nghĩa của tri thức lịch sử đối với cuộc sống của con người.*

Hình 2.2. Chủ tịch Hồ Chí Minh nói chuyện với cán bộ, chiến sĩ
Bại đoàn Quân Tiên phong tại Bến Hàng, Phú Thọ (1954)

Ý nghĩa:

- Giúp con người nhận thức sâu sắc về cội nguồn
- Hiểu biết về cội nguồn, bản sắc là cơ sở để con người hiểu chính mình và thế giới.
- Là nền tảng để tồn tại, giữ gìn và phát huy các giá trị lịch sử, văn hóa
- Đúc kết và vận dụng thành công bài học trong quá khứ, tránh những sai lầm lặp lại.
- Dự báo về thời cơ và nguy cơ trong tương lai

1. Tìm hiểu về vai trò và ý nghĩa của tri thức lịch sử

Ý nghĩa của tri thức lịch sử đối với cuộc sống của con người:

- Giúp con người nhận thức sâu sắc về cội nguồn, về bản sắc trong mọi thời đại.
- Hiểu biết về cội nguồn, để con người hiểu chính mình và thế giới.
- Là nền tảng để tồn tại, giữ gìn và phát huy các giá trị lịch sử, văn hóa
- Đúc kết, vận dụng thành công bài học trong quá khứ, tránh sai lầm lặp lại.
- Dự báo về thời cơ và nguy cơ trong tương lai hoặc thấy được chiều hướng vận động, phát triển của hiện đại.

1. Tìm hiểu về vai trò và ý nghĩa của tri thức lịch sử

Vai trò của tri thức lịch sử đối với cuộc sống của con người:

- Trang bị những hiểu biết về quá khứ cho cá nhân và xã hội.
- Góp phần bảo tồn và phát huy các giá trị lịch sử, văn hóa của các cộng đồng.
- Là cơ sở để các cộng đồng cùng chung sống và phát triển bền vững.

1. Tìm hiểu về vai trò và ý nghĩa của tri thức lịch sử

❖ Trong bối cảnh toàn cầu hóa hiện nay, theo em cần phải làm gì để giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc?

- Bảo tồn và phát triển những giá trị văn hóa truyền thống của cộng đồng các dân tộc Việt Nam
- Tiếp thu có chọn lọc văn hóa của bên ngoài.
- Giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa cần gắn với giữ gìn không gian văn hóa - nơi duy trì đời sống của cộng đồng dân tộc.

1. Tìm hiểu về vai trò và ý nghĩa của tri thức lịch sử

Trong bối cảnh toàn cầu hóa hiện nay, để giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc cần:

- Tăng cường công tác giáo dục, tuyên truyền
- Bảo tồn và phát triển những giá trị văn hóa truyền thống
- Tiếp thu có chọn lọc văn hóa của bên ngoài.
- Giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa

2. Tìm hiểu về học tập và khám phá lịch sử suốt đời

Quan sát các hình 2.3, bảng 2.1, 2.2 và thực hiện nhiệm vụ học tập:

❖ *Giải thích vì sao chúng ta phải học tập lịch sử suốt đời*

- Muốn hiểu đầy đủ và đúng đắn cần có một quá trình lâu dài.
- Tri thức về lịch sử phát triển và biến đổi không ngừng, gắn liền với sự xuất hiện của các nguồn sử liệu, quan điểm, nhận thức, lĩnh vực nghiên cứu mới.
- Giúp mỗi người mở rộng và cập nhật vốn kiến thức...

2. Tìm hiểu về học tập và khám phá lịch sử suốt đời

2.1. Sự cần thiết phải học tập lịch sử suốt đời

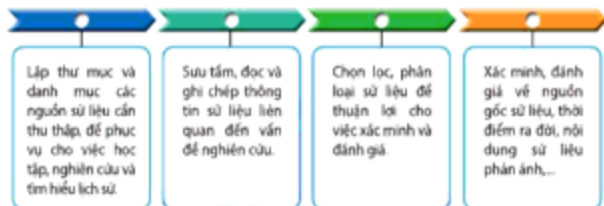
- Tri thức lịch sử rất rộng lớn và đa dạng
 - Muốn hiểu đầy đủ và đúng đắn cần có một quá trình lâu dài.
- Tri thức về lịch sử phát triển và biến đổi không ngừng,
 - Nhận thức về sự kiện, hiện tượng lịch sử của con người ngày hôm nay sẽ thay đổi cho tương lai.
- Giúp mỗi người mở rộng và cập nhật vốn kiến thức, tạo ra những cơ hội mới trong nghề nghiệp,....

2. Tìm hiểu về học tập và khám phá lịch sử suốt đời

Quan sát bảng 2.2, sơ đồ 2.2 SGK tr.16 để trả lời câu hỏi: *Nêu cách thức thu thập và xử lý thông tin sử liệu trong quá trình học tập, khám phá lịch sử.*

Bảng 2.2. Thu thập, xử lý thông tin và sử liệu

Thu thập sử liệu	Xử lý thông tin và sử liệu
– Là quá trình khảo sát, tìm kiếm, sưu tầm và tập hợp những thông tin liên quan đến đối tượng học tập, nghiên cứu, tìm hiểu lịch sử. Những thông tin này bao gồm các nguồn sử liệu sơ cấp, thứ cấp; các loại hình sử liệu như lời nói – truyền khẩu, hiện vật, hình ảnh, thành văn,... – Có thể thực hiện bằng phỏng vấn, sử dụng bảng hỏi, khảo sát, quan sát, điền dã,...	– Là quá trình phân loại, đánh giá, thẩm định nguồn sử liệu đã thu thập được. – Nhằm xác định tính xác thực, độ tin cậy và giá trị thông tin của các nguồn sử liệu đối với việc học tập, nghiên cứu và tìm hiểu lịch sử.

Sơ đồ 2.2. Quy trình thu thập, xử lý thông tin và sử liệu

- B1: Lập thư mục các nguồn sử liệu cần thu thập
- B2: Sưu tầm, đọc và ghi chép thông tin sử liệu liên quan đến vấn đề nghiên cứu.
- B3: Chọn lọc, phân loại sử liệu để thuận lợi cho việc xác minh và đánh giá.
- B4: Xác minh, đánh giá về nguồn gốc sử liệu, thời điểm ra đời, nội dung sử liệu phản ánh.

2. Tìm hiểu về học tập và khám phá lịch sử suốt đời

2.2. Thu thập, xử lý thông tin và sử liệu để làm giàu tri thức lịch sử

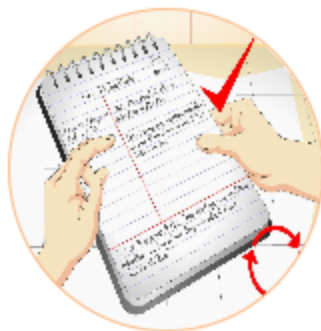
❖ Cách thức thu thập và xử lý thông tin sử liệu trong quá trình học tập, khám phá lịch sử:

B1. Lập danh mục
sử liệu cần thu thập

B2: Sưu tầm, đọc ghi chép
thông tin sử liệu liên quan

B3. Chọn lọc,
phân loại sử liệu

B4. Xác minh, đánh
giá về nguồn gốc sử

2. Tìm hiểu về học tập và khám phá lịch sử suốt đời

Thảo luận theo cặp:

❖ *Tri thức lịch sử có vai trò, ý nghĩa thế nào đối với cá nhân và xã hội ?*

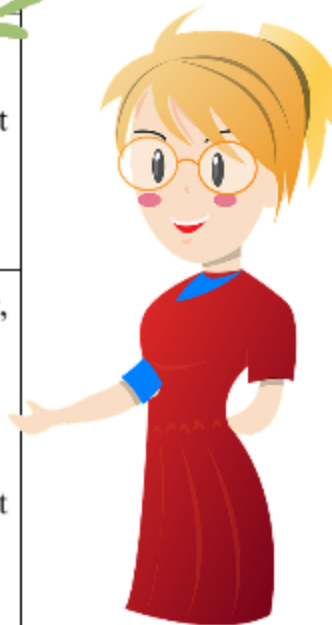
Nội dung	Cá nhân	Xã hội
Vai trò	- Trang bị những hiểu biết về quá khứ. - Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa cộng đồng.	- Trang bị những hiểu biết về quá khứ. - Cơ sở để cả đồng cùng chung sống và phát triển.
Ý nghĩa	- Nhận thức về cội nguồn, bản sắc của cá nhân và cộng đồng - Đúc kết, vận dụng thành công hoặc tránh lặp lại sai lầm từ quá khứ.	- Tồn tại, giữ gìn và phát huy giá trị lịch sử, văn hóa cộng đồng - Chung sống trong thế giới đa dạng - Thấy và hiểu chiều hướng vận động, phát triển của hiện đại.

2. Tìm hiểu về học tập và khám phá lịch sử suốt đời

2.3. Kết nối kiến thức, bài học lịch sử vào cuộc sống

Nội dung	Cá nhân	Xã hội
Vai trò 	- Trang bị những hiểu biết về quá khứ. - Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa cộng đồng.	- Trang bị những hiểu biết về quá khứ. - Cơ sở để cả đồng cùng chung sống và phát triển.
Ý nghĩa 	- Nhận thức về cội nguồn, bản sắc của cá nhân và cộng đồng - Đúc kết, vận dụng thành công hoặc tránh lặp lại sai lầm từ quá khứ.	- Tồn tại, giữ gìn và phát huy giá trị lịch sử, văn hóa cộng đồng - Chung sống trong thế giới đa dạng - Thấy và hiểu chiều hướng vận động, phát triển của hiện đại.

2. Tìm hiểu về học tập và khám phá lịch sử suốt đời

Giải thích nguyên nhân dẫn đến hiện tượng triều cường ở các tỉnh phía nam Miệt Nam, băng tan ở Bắc Cực. Các hiện tượng trên đã có tác động như thế nào tới cuộc sống của con người?

- Là do con người xả khí thải ra môi trường, hoạt động giao thông, chặt phá rừng bừa bãi, làm khí hậu toàn cầu bị biến đổi. Các khí nhà kính bị tích lũy quá nhiều mà chủ yếu là metan và CO₂.

=> Những khí này khi thải vào khí quyển sẽ ngăn bức xạ mặt trời phản xạ ra ngoài làm cho nhiệt độ trái đất tăng lên.

2. Tìm hiểu về học tập và khám phá lịch sử suốt đời

2.3. Kết nối kiến thức, bài học lịch sử vào cuộc sống

Tác động của hiện tượng này đối với nhân loại:

- Biến đổi khí hậu.
- Nắng nóng kéo dài.
- Ảnh hưởng tới tàu thuyền qua lại trên biển.
- Mực nước biển dâng cao.
- Băng tan gây ô nhiễm không khí.
- Ảnh hưởng tới động vật.

LUYỆN TẬP

Câu 1. Ý nào dưới đây **không** phản ánh đúng vai trò của tri thức lịch sử?

- ☒ A. Cung cấp những tri thức về sự về sự phát triển của sinh giới.
- B. Cung cấp những thông tin về quá khứ để hiểu về cội nguồn của gia đình, dòng họ, dân tộc và toàn nhân loại.
- C. Góp phần lưu truyền, tạo nên yếu tố cốt lõi của ý thức dân tộc và bản sắc văn hóa dân tộc.
- D. Hiểu quá khứ để lí giải những vấn đề xảy ra trong hiện tại và dự đoán, tin tưởng vào tương lai.

LUYỆN TẬP

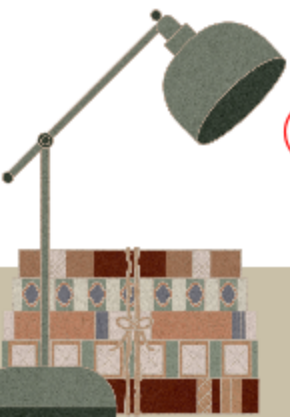

Câu 2. Nội dung phản ánh của đoạn trích dẫn sau là gì?

“Sử để ghi việc, mà việc hay hoặc dở đều dùng làm gương răn cho đời sau”.

(Ngô Sĩ Liên và các sử thần nhà Lê, Đại Việt sử kí toàn thư, Tập 1, Sđd, tr.101)

- A. Sử được dùng làm gương răn dạy cho đời sau.
- B. Người Việt Nam cần phải biết về lịch sử Việt Nam.
- ☒ C. Vai trò, ý nghĩa của tri thức lịch sử đối với cuộc sống.
- D. Người Việt cần phải tường tận về gốc tích của mình.

LUYỆN TẬP

Câu 3. Ý nào sau đây **không** phản ánh đúng lí do cần phải học tập lịch sử suốt đời?

- ☒ A. Lịch sử là môn học khó, cần phải học suốt đời mới nắm bắt được lịch sử.
- ☐ B. Tri thức, kinh nghiệm từ quá khứ rất cần cho cuộc sống hiện tại và định hướng cho tương lai.
- ☐ C. Nhiều sự kiện, quá trình lịch sử vẫn chứa đựng những điều bí ẩn cần phải tiếp tục tìm tòi khám phá.
- ☐ D. Học tập, tìm hiểu lịch sử giúp đưa lại những cơ hội nghề nghiệp thú vị.

LUYỆN TẬP

Câu 4. Tìm hiểu và cho biết: Trong các bộ phim truyền hình sau của Việt Nam, bộ phim nào sử dụng chất liệu tri thức lịch sử?

- ☒ A. Đêm hội Long Trì (Hãng phim truyện Việt Nam, 1989).
- ☐ B. Cảnh sát hình sự (Đài truyền hình Việt Nam, 1997).
- ☐ C. Đất phương Nam (Đài truyền hình Thành phố Hồ Chí Minh, 1997).
- ☐ D. Về nhà đi con (Đài truyền hình Việt Nam, 2019).

VẬN DỤNG

Hãy sưu tầm một câu chuyện truyền thống đoàn kết của nhân dân Việt Nam trong lịch sử và kể với bạn học (nêu rõ nguồn gốc của câu chuyện và cách thức sưu tầm).

Tinh thần “Hào khí Đông Á” thời Trần

Hội nghị Diên Hồng

HƯỚNG DẪN VỀ NHÀ

- ✓ Ôn lại nội dung kiến thức bài học
- ✓ Hoàn thành bài tập được giao
- ✓ Học và chuẩn bị ***bài 3***

**CẢM ƠN CÁC EM ĐÃ
LẮNG NGHE BÀI GIẢNG!**

